Plymouth, Pa. 26 Spalinio.

Musų tautiszkam prisikėlimui yra reikalingi geri laikraszcziai bei agitacijos. Laikraszczių, tiesa, turime jau keletą, kuriûs galime laikyti už savo organus-vadovus, bet agitatorių pasigendame visur. Agitatoriai gali daugiausiai nuveikti suszaukdami yvairiose vietose susirinkimus ir gyvu żodżiu susirinkusius pertikrinti, parodyti jiems, ką turi veikti. Ant lietuviszkos dirvos agitatoriai gali placziai dirbti apgyventose lietuvių vietose Amerikoje, bei Prusų Lietuvoje. Didżiojoi Lietuvoi, po maskolium, agitacija galima varyti vien tikt laikraszcziais, knygelėmis ir spaudintais atsiszaukimais, kas gana sunku yra, bet atsiradus ir esant daugeliui tokių platintojų, vaisiai vis bus gana dideli. Bet tokie platintojai turi buti szelpiami nů visůmenės ir visų globiami. Lietuviszkas tautiszkas judėjimas yra visur silpnas, nors Amerikoje ir Prusų Lietuvoje turėtu smarkiai arba smarkiau bujoti.

Dėl paveizdos parodysim kaip sziądien czekai savo reikalus varo pirmyn. Czekų vadovais yra laikraszcziai ir tauta akyvai jůs seka. Pirmůju tautiszku įrankiu yra visokios mokyklos prigimtoje kalboje, o ypatingai pradinės. Laikraszcziai užmanė iszleisti agitatorius į visus kaimus su tam tyczia parengtomis knygelėmis dėl tėvų, kad savo vaikus 6–7 metų, pradedanczius lankyti mokyklas, neleistų į valdżios užlaikomas vokiszkas o tikt į czekiszkas, kurios yra privatiszkos ir nieko nekasztůja apart atsiuntimo vaiko. Tėvams, kurie reikalauja vokiszkos kalbos, dėl savo vaikų, pażada jų vaikus iszmokinti ir vokiszkai. Taip daro tikt su sodiecziais. Bet su prakilnesneis czekais kitaip daro. Laikraszcziai turi „jůdoje vietoje“ [illegible] iszgamų. Tokius visus, kurie savo vaikus siunczia į vokiszkas mokyklas, vardu ir vieta patalpina laikrasztyje anoje „jůdoje vietoje“ ir tokį kiekvienas visur susitikęs niekina ir iszjůkia kaipo iszgamą. Vieną didelį dvarionį vardu Szrom, mieste Weisskirchen 20 Rugsėjį, užpůlė pulkas czekų ir taip jam kailį iszdirbo, kad tasai prižadėjo savo vaikus atimti isz vokiszkos mokyklos o leisti į privatiszką, czekiszką. Kada savo vaikus leidżia į czekiszką mokyklą aristokratai (ponai), tůmi labiaus jůs paseka sodiecziai. Visose urėdiszkose vietose iki sziolei buvo užraszai czekiszki ir vokiszki. Nů dabar czekai užmanė praszalinti vokiszkus užraszus, kaipo gėdą jiems daranczius, kadangi Czekijo turi buti tikt czekiszki užraszai, o ne svetimi vokiszki. Laikraszcziai vėl talpina tokius czekus, dar suvokietėjusius, „jůdoje vietoje“ kurie vokiszkus laikraszczius skaito, pas vokietį ką nors perka, důda apgarsinimą į vokiszką laikrasztį. Visi laikraszcziai iszjůkė czekiszką giminastiko draugyste isz Laun, kad toji nů vokieczio isz Viennos nusipirko į savo salę stalus ir kedes, buk tai ant tokių kedżių poniszkiaus sėdisi ir net praustuves nů vokieczio pirktas paniekino. Toliaus laikraszcziai užpůlė ant miesto rodos ir burmistro Budine, kad jie daleidżia żydams ant gatvių vokiszkai kalbėti („frech deutsch sprechen“) ir vokiszkus laikraszczius skaityti. Girdi, „burmistras turi iszpildyti gyventojų norą ir neužgauti czekų budo, nes antraip mes patys apsigelbėsime“ żinoma żydams kailį iszdirbdami. Miesto Krumau viesznamio savininkas, pas kurį buvo apsistojęs vienas vokietis studentas isz Viennos, isztvaiskė antausius už tai, kad jis vokiszkai vokiszkai nesuprato. Saksonijos parubežėje yra miestelis Bodenbach, kuriame yra keletas urėdninkų tarnaujanczių ant geležinkelio, ant paczto, tulas skaitlius darbininkų ir pora tuzinų tarnaiczių, kurios pas vokieczius tarnauja. Kad nesirinkti į vokiszkus namus ant savo tautiszkų szvenczių ir balių bei pasilinksminimų, užmanė jie pasistatyti savo namus ir deda aukas kiek kas iszgali. Czionai nedideliam skaitliui czekų esant, aukos plaukia isz visos Czekijos po keletą centų ir żieminius pasilinksminimus czekai kels jau savam name.

Nors tuli czekų pasielgimai yra peiktini, kaipo isztvaiskymas antausių studento vokieczio, tacziaus jie yra pasiryžę niekur svetimu neapsileisti, ypatingai vokiecziams, kurie czekams į gyvą kaulą yra įsiėdę.

Kur musų darbai, kur tautiszkumas, kur aukos, kur gelbėjimas ir užstojimas vieni kitu nors tautiszkůse reikalůse. Matome sziądien visur, kad kiekviena tauta užstoja už savo reikalus, budus. Mes gi labai menkai apie tai rupinamės ir tůs reikalus paliekame vos kelioms ypatoms nuveikti, kurios be prisidėjimo visůmenės nieko negali atlikti. Laikas trustis patiems apie save o ne atsidėti ant kas żin ko.

Dr. J. Szliupas rengia Lietuvos żemlapį etnograpiszką ir kur dabar yra vartojama lietuviszka kalba. Tokį żemlapį apsiėmė iszleisti ir „Susivienyjimas“ ir $100 paskyrė konkursui. Tai-gi tůmi pacziu darbu nevertėtu dviem užsiimti, arba susivienyti dėl pilningesnio atlikimo.

Užsitarnavusiam rasztininkui paaukavo:
P. Maculeviczia, Allentown—25

Nů 17 Rugpjuczio („Vienybė“ 33 num.) iki 26 Spalinio kavo $32,25, už kuriůs tapo iszsiusta 61 rublis. Varde užsitarnavusio rasztininko, „Vienybės“ redakcija isztaria szirdingą aczių aukautojams ir turi tą lukestį, kad atsiras nemenkai dar tokių tautiecziů, kurie lygiai nepasigailės keletos centų ir tůmi prisidės prie visůmeniszko reikalo.

Isz Lietuvos.

Senapilės gimnazijos mokytoją Vincą Staniszkį valdżia perkėlė į Lomżą už tai, kad laiszke klieriko Mickeviczians į klesinį Jokubaitį atrado paraszyta, kad pas p. Staniszkį nueitu pasiklausti rodos. Kaip jau buvo „Ukininke“ raszyta, laiszkas tasai pakliuvo į rankas gimnazijinių sznipukų, szie-gi perdavė jį żandarams. Jame buvo pasakyta, kad gerai but įsitaisyt kaimůse ir miestůse lietuviszkus knygunus ir iszleidinėti litografůtą lietuviszką laiszką, ant galo pagalios raszo tasai klierikutis, kad pasiklaustų rodos apie tůsius dalykus pas mokintoją Staniszkį, nes esąs geras żmogus. — Isz to laiszko iszėjo tai, kad klieriką Mickeviczių iszvarė isz Seinų. 8-tos kliasos mokintinį Jokubaitį neprileido prie ekzaminų ir perkėlė į Kelcių gimnaziją, o mokintoją Staniszkį iszkėlė isz Lietuvos į Lomżą.

Mokintojas Staniszkis iszguldinėjo gimnazijoi senoviszkas kalbas ir lietuviszką jau per 23 metus.

Simnas (Kalvarijos pav.) Po Petrinių czionai żandarai ir pusprokuratorius su dideliu atsidėjimu iszkrėtė visus plyszius pas Antaną Jurgelionį. Ant jo půlė nůtartis, buk jisai mėtęs po kaimus ir klijavęs prie stulpų lietuviszkus atsiszaukimus ir laiszkus. Rado tikt apie 30 maldaknygių, kurias ir paėmė, ale už tai nedidelė bus bėda.

po Sekminių buvo krata pas Bajoraitį, paimta apie už 150 rublių maldų knygų, abrozų ir parako. Abrozus, matyt, per neapsiżiurėjimą Bajoraicziui dabar vėl jau sugrażino, o buvo tenai ir Szirdies Jezaus bei Marijos abrozų, kuriûs maskoliai gaudydavo. Tai dabar Bajoraitis tûs abrozus atvirai ant stalo pasidėjęs pardavinėja.

Krata pasidarė isz to, kad kokia tai mergina Kaune, pas kurią atrasta buvo knygutė „*Kas yra ir kas bus*“, pasakė ją gavus nû vieno karabelniko isz Panemunės, o szitas vėl parodė ant Bajoraiczio. Tai yra labai kvailas dałykas toki parodymai. Ar negalėjo ta mergina ir tasai karabelnikas pasakyt, kad gavo tas knygas nû nepażįstamo żydo, ubago, ar kaip kitaip pasiteisint neiszdûdant kitų żmonių? Mes patys kalti, kad daugelis lieuviszkų knygų ir gerų żmonių tenka maskoliams į nagus.

Neiszsidûkim vieni kito, nebukim kvaili, o maskoliai su savo żandarais nieko mums niekados nepadarys.

Kriokalaukyje per Persimainymo atlaidus żemskiai iszkratė Żvirblį isz Meraslavo, ald nieko nerado, tai isz piktumo turbut paėmė lenkiszkus kalendorius ir abrozėlius, o Udrijos karabelnikui atėmė kelis szimtus lietuviszkų abrozėlių ir bene 4 maldaknyges.

Budvieczio bażnytėlėje (Punsko par.) priesz Żolinę per vieną atlaidą per visą dievmaldystę stovėjo prie bażnyczios durių żandaras isz Kalvarijos ir labai żiurėjo į iszeinancziurs isz bażnyczios żmones. Nieko nepeszęs nuėjo paskui karabelnikus sznipinėt ir nû vieno Szaltinį atėmė.

(Isz „Ukininko“)

Seinai. Atėjus vyskupui A. Baranauckui tikėjomės daug reformų, kurios ant mażo nusibaigė. Permainas gavo tiktai kun. Antanaviczius į Petrapilę ir isz ten ant jo vietos atvyko kun. Blażeviczius. Sziaip viskas dar po senovei. Trumpame laike taps paskirti trįs nauji kanaunykai: dviejų stokavo isz seniaus, o trecziasis, kanauninkas kun. Bartliuskas isz Lazdijų, isz proto iszėjo ir 5 Rugsėjo numirė. Laidotuvės buvo 9 Rugsėjo. Kas paklius į kandidatus ant kanaunykų, dar nežine.

6 Spalio vyskupas sugrįżo isz Lomżos gubernijos aplankęs ir tenai dżiakonystes.

Senis.

Dembauka. (Janavo vals. Kalvarijos pav.) 29 Rugsėjo sudegė visi namai ir gyvûliai ukininko Gavėno. Viskas sudegė apart arklių, kuriûs vos paspėjo iszleisti. Żmonės tauszkia, kad ugnį pakiszę jo prieszai, su kuriais provojosi už paczios dalį. Vienok padegant nieks nematė.

2 Spalio sudegė dvaras Naujienėlė, Kalvarijos valscziaus. Rudens laike, kada visi javai pastogėse ir gyvûliai tvartûse, o aplanko ugnis ir viską paleidżia į padanges, labai skaudżiai atsiliepia ant ukininko.

Ant pusiaukelės isz Kalvarijos į Punską yra dvarelis Mergutrakiu vadinamas. Lauko turi apie 300 murgų ir yra savaszcia Dominyko Smolskio, totoriaus. Savininkas to dvarelio keturis kartus tapo apkaltintas už arkliavagystę. Mat pas jį atsirasdavo vis szviežių arklių, nû kurių jisai negalėjo pridûti paliudyjimo, nû ko jis jûs pirkęs. Jam vis pasisekė iszsiteisinti, buk jis tûs arklius radęs isz po nakties savo lauke palaidus. Valdżia tikt arklius atimdavo ir atidûdavo jų savininkams, o rastoją paleisdavo be jokios baudos.

Dabar pas nabagą vėl atrado net 14 arklių, kuriûs policija atėmė o dvarponį patraukė į sudą už priėmimą vogtų arklių. Jeigu dvarponiai użsiima arkliavagyste, tai kaip norėti kad ji isznyktu?

Girdėti, kad tas dvarponis savo dvarelį parsamdė ant ilgo laiko ir keta mukti Amerikon, kad iszsprusti nû apsigyvenimo Siberijoi už „rastus“ arklius. Gal ir Amerikoje użsiims arkliavagyste arba dar geresniu darbu. Mes vienok linkime jam laimingos kelionės.

Mergutrakio kaimynas.

Visztytis. (Vilkaviszkio par. Suv. gub.) Pradżioje szių metų valdżia per laikraszczius, plakatus ir valsczių susirinkimus apgarsino apie naują įvedimą ant rubežiaus sargybos, kur sargas priszaukdamas tris syk „stok“ einancziam isz Prusų arba į Prusus, gali statei szauti į tokį neklausantį. Tokis valdżios parėdymas nemenkai atsiliepė ir ant lietuviszkų knygų neszėjų ir rodosi, kad bene tikt dėlto valdżia tokį parėdymą iszleido, kad sumażinti platinimasi ir gabenimą lietuviszkų knygų bei laikraszczių. Nemenkai buvo atsitikimų, kur rubežiaus sargai perszovė visai nekaltus żmones. Bet valdżia isz to nieko nesidarė, iki tokie szaudymai netapo iszmėginti ant paczių urėdninkų, virszininkų rubežinės sargybos. Ant rubežiaus sergėjimo, kad niekas per jį nepereitu, yra dvi eilės sargų, viena ant pat rubežiaus, antra gi vieną mylią nû rubežiaus atstu. Apart tų dviejų eilių, yra dar treczia sargyba, taip vadinami „szmekeriai“ kurie ten landżioja, kur jiems patinka, bet su rubežiaus sargyba jie visai nesutinka ir vieni antrų neużkenczia. Rubežiaus sargų yra labai daug ir jie perleidżia per abi savo eiles slapta gabenamus daiktus isz Prusų už keletą rublių. Szmekerių gi yra labai mażai ir jie veik tankiaus pagauna „kontrabandą“ negu rubežiniai sargai ir tûmi padaro jiems gėdą.

Vieną vakarą į Visztytgirį nuėjo „szmekeris“ daboti „kontrabandos“. Sutemus pamatė toliaus einantį żmogų, rubežiaus sargybos vyresnyjį, kurs ir ant to paties lukuriavo. „Szmekeris“ pamislyjo, kad tai kontrabandistas ir paszaukęs tris kartus „stok“, anam nesustojus, paleido kelis ant ano szuvius. Rubežinis sargas sustojo ir su savo szaudykle pataikė „szmekeriui“ į antakį į pilvą, kuris ir susmuko, mislydamas, kad „kontrabandistai“ jį użpûlė.

Vienoi vietoi, girdėjau, nuszovęs tokiu budu rubežinis sargas savo apicierą. Yra tai vaisiai naujo valdżios parėdymo.

Gaidys.

Isz kitur.

Amerika ir Ispanija. Santaikos komisoriams Paryżiuje negeriausei sėkasi. Amerikonai laikosi pirmujų tarybų, kokias padarė sustabdant karę, ant ko ispaniszkiejie negalėjo dûti atsakymo, nepasiklausę savo valdżios Madridte, o toji vėl negal dûti greitai rodą, gerai neapsvarscziusi reikalo. Ispanija reikalauja, kad Amerika paimdama Kubą, priimtu ir skolas, kurias Ispanija ant Kubos użtraukė, Amerika gi nû to atsisako ir palieka skolas pacziai Ispanijai atmokėti, arba kubiecziams, kada taps Kubos valdżia suorganizûta. Jeigu kubiecziams taptu użkrauta toji skola, tai Amerika turėtu dûti użstovėjimą, o tada pasigerintu Ispanijos piningiszkas stovis ir pabringtu tosios skolos „bondai“, kurie dabar żemiaus prekės stovi. Milijonieriai tûs sugriebę pakeltu ju prekę ir kubiecziai turėtu tûs „bondus“ iszpirkti mokėdami didelį pervirszį. Jeigu santaikos komisoriai abiejų pusių nesusitaikys, turės tapti tasai veikalas padûtas Europos vieszpatystėms ant nusprendi-

mo, ko Ispanija labai geidžia r taip daro, kad tasai veikalas pakliutu Europos sprendėjams. Amerika tokio Europos įsikiszimo labai nenori.

Amerikonai paėmė visas urėdiszkas vietas ant salos Porto Rico 18 dieną szio mėn., iszsikrausczius ispanams. Nů dabar toji sala priklausys prie Suvienytų Valstijų. Salos gyventojai, kurių yra 800,000 taip-gi taps S. Valst. ukėsais. Bet Amerikos valdžia nenutarė, ką su ja's daryti; isz l a to suteikti jiems ukėsystę ar tikt po 5 metų, kaip paprastai ateiviai įgyja tiesas atvykę Amerikon.

Amerikoniszki komisoriai Kuboje gavo žinę, kad 15,000 ispaniszkų kareivių ir apicierų nori pasilikti Kuboje ir dėlto padavė savo atsisakymą gengub. Blanco, kad jie negrįž į Ispaniją. Iki rakui iszsikraustymo, gal dar 15,000 užsimanys likti Kuboje.

Amerikonai paskyrė raką iszsikraustymui ispanų nů Kubos 1 dieną Grůdžio. Neiszsikrausczius iki to laiko, amerikonai varu užims visas urėdiszkas vietas. Gen. Blanco atsakė, kad tolei jis dar liksis Kuboje, kolei nepasibaigs santaikos tarybos Paryžiuje.

Ant Pilipinų salų rytų dalyje esanti anarchija. Ispanai turėję apleisti savo gyvenimus ir bėgti į miestelius nů pasikėlėlių, kuriůse yra ispanų kariaunos ir sziokios tokios tvirtynės. Ispanijos laivynės ministeris gavęs žinę isz Manilos, buk amerikonai susimuszę su pasikėlėliais dėlto, kad admiralas Dewey užgynęs pasikėlėliams užtraukti jų vėlavą ant laivų stiebų. Susimuszimas buvęs pas Cavite ant vandenų, kur amerikonai atėmė du pasikėlėlių laivus, kurie gabeno jiems ginklus. Bet isz kitos pusės patvirtinimo tų žinių nėra.

Ispanijos ministeriai tarpe savęs nesutinka ir gramadtia atsisakymu jeigu neiszsipildo kurio noras. Gen. Chinchilla suaresztavojo redaktorių laikraszczio „El Nacional“, kad tasai patalpino vieną straipsnį nepadavęs cenzurai, kuris visaip sukritikavojo valdžią. Už gen. Chinchillą užstojo karės ministeris Correa ir grasina atsisakymu, jeigu kiti nepritartu Chinchillos reikalavimui, kuris stengėsi užginti ir tolesnį iszleidimą tojo laikraszczio. Ministeris apszvietos ir vieszų darbų atsisakė nů savo vietos, kad tůjaus suaresztůtojo nepaleido. Madridto laikraszcziai pakėlė protestą ir padavė praszymą į augszcziausį sudą reikalaudami paleidimo redaktoriaus bei nubaudimo ano genarolo už tokį begėdiszką pasielgimą.

Anglija ir Prancuzija. Kad tikt neužsidegs karė tarp Anglijos ir Prancuzijos už aprikoniszkas valdybas. Prancuzijos kariauna pirm angliszkos užėmė Faszodą, kurią nori anglai sau palaikyti. Anglija pasiulė Prancuzijai kitą dalį savo valdybų, kad tikt prancuziszka kariauna pasitrauktu isz Faszodos. Prancuzai ant to nesutinka ir rengiasi į karę. Laikraszcziai ragina abi szalis prie santaikos, nes užsidegusi karė gali turėti negeistinas pasekmes. Susimuszus Prancuzijai su Anglija, Maskolija remtu Prancuziją tůmi, kad stengtusi paszalinti jos įtekmę isz Kinų ir Indijų, ir laike pergalėjimo Anglijos su pagelba Maskolijos, Prancuzija užsimanytu vėl su pagelba Maskolijos atimti nů Vokietijos Alzaciją ir Lotaringiją. Prancuzija, kaip skelbia laikraszcziai, taiso visas savo pakrantes ir laivynę, ministeriai turejo slaptą susirinkimą, ir tapę užraginti rezervistai, kad butu gatavi, paszaukus, stoti į eiles.

Austrija. Viennoje pasirodė maras, kuris pereitą metą siautė Indijoi. Nothnagel'io klynike apsirgo tarnas, kuris prižiurėjo jurių kiaulaites, kralikus ir žiurkes, ir staiga numirė. Dr. Miller ir dvi prižiurėtojos, kurios buvo prie apsirgusio, lygiai apsirgo ir turi simptomus tos baisios ligos; priegtam dar 4 ypatos apsirgo. Mirus tam tarnui jo kuną sudegino. Kliniką uždarė nů lankymo studentų irsziaip ligonių. Apsirgusius iszgabeno į tam paskirtą vietą, kad nů jų kiti neužsikrėstu. Daktarai tvirtina, kad maras pakilęs nů žiurkės, kuri įkandusi anam prižiurėtojui, kada ją szėręs, nes toji žiurkė buvo įskiepyta su maro liga isz Indijos. Gyventojai didei iszsigandę ir užsilaiko kůmi szvariausiai, kad toji liga prie jų neprikibtu.

Vokietija. Dėlei popiežiaus pavedimo apsergėjimo Prancuzijai Turkijoi gyvenanczių katalikų, drauge ir vokieczių, Vokietija buvo atszaukusi savo pasiuntinį nů Vatikano už tai. Dabar vėl jau susitaikė ir Vokietija vėl pasiuntinį nusiuntė į Romą. Nukeliaujant Vokietijos ciecoriui į Konstantinopolį, stovinti Bosporo vandenise maskoliszki ir prancuziszki laivai nepasipůszę vėlavoms, kaip kad kiti visi laivai padarė. Kariszki laivai visai pasitraukė, kad nereiktu ciecoriaus sveikinti. Vokietijos laikraszciai už tai vadina maskolius ir prancuzus negerai užaugintais vaikais. Laike ciecoriaus buvojimo Konstantinopolyje, Turkijos valdžia laikė kalėjimůse visus bedarbius ir rasztų neturinczius armėnus, graikus ir italus. Vokietijos ciecorius padovanojo sultonui vokiszką revolverį, o sultonas ciecoriui kardą. Apie anarkistų sůkalbį Aleksandrijoi ant ciecoriaus gyvasties, nėra teisingų žinių ir laikraszcziai

Pietinė Aprika. Apielinkėje Zout-Pans-Berg veislė „magatos“ pasikėlė prieszai vokiszkus misijonierius. Vieną pasigavę nužudė su visa jo szeimyna. Transvaalio valdžia pasiuntė ekspediciją nů 2000 kareivių pasikėlusius nubausti, bet tiejie turėdami 20,000 savųjų po ginklu ir 4 kanůles užpůlė ant karėivių ir tůjaus iszvaikė. Nelabai noriai priima gyventojai vokiszkus misijonorius su jų kultura.

Dalis darbu.

— *Duluth, Minn.* Ironton Steel Co. pradės vėl dirbti ir daugiaus 100 darbininkų gaus darbą.

— *So. Chicago, Ill.* Vietiniai kapitalistai keta czionai statyti naują geležies liejinyczią.

— *Pittsburg, Pa.* The Pittsburg Wire Co. prie upės Monongahela nupirko 3 akrus žemės ir statys geležies liejinyczią.

— *New Albany, Ind.* Kapitalistai isz Louisville keta nupirkti Ohio Falls Iron Works. Kada tasai pabrikas pereis į naujas rankas, tůjaus pradės dirbti. Daugelis darbininkų gaus darbą.

— *West New York, N. J.* Straikieriai isz pabriko Wilcocks sugrįžo prie darbo už senają algą.

— *Bay City, Mich.* Apielinkėje szito miestelio atrado labai didelius anglių plotus. Susidėję kapitalistai keta czion atidaryti naujas anglių kasyklas.

— *Birmingham, Ala.* Kasyklos Jefferson Ccal & Coke Co. isz nepatirtos priežasties su visu sustojo dirbę ir daugel

— *Hawesville, Ohio.* Per dvi myles nů sziojo miestelio tapo parengtos naujos kasyklos ir apie 200 darbininkų gavo darbą.

— *Roack Lake, Ohio.* Arti Raymond Schul, Livingston paviete atrado labai didelius plotus anglies 4 pėdų storio gilumoje 150 pėdų.

— *Oskaloosa, Ia.* Kompanija Slade & Fleming parengė naujas kasyklas ir 150 kalnakasių gavo darbą.

— *Marylando* valstijoi iszkastų anglių plotai užima 44,000 akrų; kur kas metas, per paskutinius 5 metus, iszkasė po 4,500,000 tonų. Kalnakasių dirbo apie 4200 už dirbdami ant dienos po $1,80.

— *Cleveland, Ohio.* Straikieriai geležies liejinycziose American Steel & Wire Co. užbaigė straiką ant savo nenaudos ir sugrįžo prie darbo už senaję algą. Sugrįžusiejie nėvisi gavo darbą, nes straikůjant kompanija buvo paėmusi skabsų, kurie ir likosi ant tų vietų. Straikieriai gavo tikt neužimtas vietas.

— *Denver, Colo.* Vietinėse alaus leidinyczioše dirba visi unijonistai. Jie pareikalavo 9 valandų darbo laiko, ką ir laimėjo. Tada unijonistai pareikalavo, kad priimti arba paleisti darbininką turi tiktai unijos virszininkas, ant ko leidinyczios savininkas nesutiko, ir unija grasino straiku. Dėl tos priežasties visą nuiją paleido nů darbo ir 250 darbininkų neteko darbo.

Anglija anglių iszkasime užima pirmą vietą, kur per metus iszkasa 226 milijonų tonų. Suvienytos Valstijos užima antrą vietą ir iszkasa per metus apie 200 milijonus tonų. Vokietija-gi 132 mil. tonų. Austrija 37 mil. tonų. Kitose Europos vieszpatystėse iszkasa dar mažiaus. Kietujų anglių vis menkiaus yra reikalaujama ir jų vietą užima minksztosios, kurios yra daug pigesnės ir greicziaus důda reikalaujamą karsztį, negu kietosios, o prieg tam yra daug pigesnės ir dar vis atpinga. Minksztujų anglių tonas 1887 m. kasztavo po $1,12 o dabar kasztůja tikt 81 ct. Ant galo daugel anglių paszalina sziądien isz virtuvių gazas (dujos) ir elektrika. Vėlesneme laike kietujų anglių dar menkiaus bus reikalaujama.

Isz Amerikos.

Baisios nelaimės.

Laivas „Mohegan“ isz Londono iszplaukė į New York'ą ir pakraszcziůse Anglijos audros tapo užvarytas ant ůlų ir sudaužytas. Ant laivo buvo 50 keleivių ir 150 jurininkų. 164 žmonės prigėrė. Isz iszsigelbėjusių yra tikt 36. Laivas tapo pramusztas isz apaczios ir laike 20 minutų nuskendo.

Netoli South Norwalk, Conn. garlaivis „Sappho“ tapo audros pagautas ir 28 žmonės prigėrę, tarp kurių buvo 14 svecziu, kurie norėjo ant vandens pasikeliauti. Tas laivas iszplaukė isz New York'o ir bepliaukiant pro ilgają salą tapo audros nuskandytas.

Astorija, Ore. iszplaukė su vienu nauju torpėdiniu laivu ant jurių iszmėginimui, kur gerai įkaitinus ir neiszleidžiant garo, ekspliodavojo katilas ir 8 žmonės numuko, kur 3 tůjaus numirė.

Su szalcziu pasidaugino plėszimai.

Užėjus szalcziams, kiekvienas taisosi ir jieszkosi sziltesnių rubų. Neturintiejie-gi jų, ir neturinti už ką nusipirkti, rupinasi tokius kitu keliu įgyti. Tokie nůgaliai ant žiemos renkasi į miestus ir apsižiurėję kur lengvesnis priėjimas į rubų krautuves bei privatiszkus gyvenimus, ir į tokius įsilaužę pasirenka sau tinkamus. Į privatiszkus gyvenimus jie taikosi, kada vyrai iszėję į darbą, ir namieje tikt vienos moters, su kurioms jie lengvai apsidirba. Kur moters atsargiau gyvena, ypatingai turtingesnės, pas tokias jie eina kaipo agentai, pardavėjai mažmožių ir kitų niekniekių, ir apsižiurėję, kad nieko daugiaus nėra, moteris suriszę paguldo lovoje o tada pasirinkę, kas jiems patinka, niekeno negaiszinami paeina savo keliais.

Dar viena lenkiszka bažnyczia.

Lenkai lenktynėmis pradėjo statyti nepriegulmingas bažnyczias. Pacziame Plymouth'e bus 3, kur pirmu viena buvo. Dabar nutarė dar vieną statyti Edwardsville'je, prie kurios, kaip padůda lenkiszki laikraszcziai, priguli ir lietuvių Prieżastis statymo tų 3 naujų bažnyczių, 3 mylių apskrityje, yra „geras“ vedimas parapijos reikalų buvusio kun. Tomkevicziaus, kuris susirinkęs apszcziai graszio iszkeliavo Europon, pridaręs gana skolų ant bažnyczios ir parapijos, bei iszkeikimas nepriegulmingo kun. Hoduro per Scrantono vyskupą Hobaną. Lietuviai-gi prie jų prisideda, regis dėlto, kad Plymouth'o parapijonai labai menkai ką důda ant užlaikymo kuningo o į bažnyczią eina lygiai. Susidėję jie su lenkais turės bažnyczią savo miestelyje ir nereikės strytkariais važinėti į Plymouth'ą. Lietuviai vis dar negali apsieiti be lenkų ir statymo jiems bažnyczių, isz kur taps vėl iszmesti, kaip tai visur kitur buvo, kur lietuviai pastatė lenkams bažnyczias. Lenkams tikt piningai lietuvių reikalingi yra. Ir jůmi žmonės pradeda neiti į bažnyczias, tůmi daugiaus jų stato.

Amerikos vyskupų susivažiavims.

Washingtone atsibuvo susivažiavimas Amerikos katalikiszkų vyskupų, kur jie rodavojosi apie surėdymą katalikiszkų bažnyczių Amerikoje bei ispaniszkų valdybų, dabar patekusių Amerikai. Jų nutarimai yra slapti ir reporteriai tapo neįleidžiami į salę, tai-gi ką jie nutarė, žmonės nieko nežinosą. Rodavojosi apie pataisas katalikiszko universiteto Washingtone ir ant galo nutaru 770 balsų priesz 41 nusiųsti carui padėkavonę už užmanymą nuginklůti ir sumažinti armiją, bei isztarė padėkavonę Anglijai už suteiktą pagelbą laike karės su Ispanija.

Sudžią užpůlė.

Vyriausį sudžią Lycoming pavieto Williamsporte užpůlė plėszikai pas katal. bažnyczią, kada jis ėjo namon. Trįs plėszikai jį susitikę suszuko „rankas augsztyn“ ir taikesi prie sudžios kiszenių jau. Tame tarpe atėjo vienas aldermonas ir sudžią iszgelbėjo. Gal dabar geriaus sudys plėszikus.

Geras baudimas.

Amerikos prasikaltusius menkai kareivius visai lengvai ir nubaudžia. Tokiam prasikaltusiam kareiviui pririsza rankas ir kojas prie bruklio kryžmais ir augsztininką paguldo ant žemės prieszai saulę paskirtas baudos valandas ir tada tikt paleidžia, kada prasikaltėlis prižadėjo pasitaisyti. Lengvas baudimas? Nepasitaisantį iszvaro visai isz pulko.

Subankrutijo banka.

Pittsburg'e subankrutijo „German National Bank“ į kurią žmonės buvo sudėję sucžėdytų piningų $1,730,688 ir 359,123 isz visokių dar bankų suskolinta buvo. Kaucijos buvo sudėta tikt $250,000. Žmonės iszgirdę apie subankrutijimą, bėgo į banką savo piningų atgal reikalaudami, bet bankos durys buvo jau uždarytos. Direktoriais tos bankos ir deposiioriais buvo vieni

veik vokiecziai. Kiek kaucijos buvo uždėta, tiek depositoriai atgaus, kas isznesz vos 5 dalį padėtų piningų. Dėlto geriausiai piningus padėti į pacztus, nes už jůs atsako Suvienytos Valstijos.

J. M. Barnes.

Kaip jau buvo minėta 41 num. „Vienybės“, jog lankysis po mus apygardą kandidatas ant gubernatoriaus socialistiszkos partijos J. M. Barnes. Tai-gi 19 dieną szio mėnesio atsilankė pas mus į Wilkes-Barrė ir 8 valandą vakare laikė kalbą ant Public Squares. Pirmiausiai užėmė kalbą Barnes'o draugas H. C. Parker, kuris iszrodė skurdą darbininkų netiktai Suvienytose Valstijose, bet abelnai visos Amerikos, paveikslingai iszrodė kokiu budu žmonija pasidalino į dvi lůnas, viena milijonierių o kita skurdžių darbininkų. Sziądien 19 amžis pavadytas amžiumi civilizacijos, bet dar ten, kur yra didžiause pramonė, kur pagerinami visokie iszradimai, kur kas diena tampa iszrastos visokios maszinos palengvinanczios žmogui darbą, kur bankos pripildytos milijonais ten tukstancziai darbininkų kenczia baisiausią skurdą, ir alkį, ir jeigu mirszta badu, neturi tiesos praszyti důnos kasnio, nes kada paprasczys taps suszaudyti kaipo pikcziausi žvėrys. Tai į ką parėjo sziądienyksztė civilizacija, kur didžiause nedorybė užėmė vietą doros o dora likosi patumta kaipo netinkanti sziądieninėje gadynėje. Paskiaus užėmė kalbą J. M. Barnes ir iszrodė budą, kuriům galima yra iszsiliůsůti isz tų pragariszkų panczių, o tůmi yra socializmas; nes socializmas tikai kovoja prieszais sziądienyksztį kapitalistiszką surėdymą ir trokszta, idant visoki iszradimai lengvinanti žmogaus darbą, taptu savasczia viůmenės o ne kokios vienos ypatos, ir kad tiktai tas jais galėtu naudotis, kuris jůs vartoja, o ne tas, kuris půikiůse rumůse sėdi. Tos kalbos dideliai užganėdino minę klausytojų, ką rodė be pertrukio plojimas rankų,.

J. S. Bublis.

Tikietas.

SOCIALISZKOS DARBININKISZKOS PARTIJOS ANT URĖDNINKŲ VALSTIJOS PENNSYLVANIJOS:

Gubernatorium: J. Mahalon Barnes, Philadelphia, Pa.

Vice-gubernatorium: Wm. H. Thomas, Buena Vista, Pa.

Pasiuntiniais į kongresą:
John R. Root, Pittsburg, Pa.
Donald L. Mouro, Du Bois, Pa.

Sudžia į augszcziausį sudą: Dr. B. B. Lavengood, Bellwood, Pa.

ANT URĖDŲ PAVIETO SCHUYLKILL:

Kongresmanu, Pierce Walker, Senatorium, John Skivington, Globėju pavargėlių S. Miesel, Kontrolierium, Jonas Medelis, Legislatorium, V. Balcziunas Koronerium, Jos J. Ryan..

Visi darbininkai, norinti pagerinti savo buvį privalo savo balsus atidůti už virszui minėtus kandidatus.

ANT URĖDŲ PAVIETO LUZERNES.

Szerifu — Nym Seward.
Coroner — S. O. Kiefe (abudu isz Luzernės).
Controler – James Reithofer
Recorderiu – John Pesotini (abudu isz Duryea).

ANT URĖDŲ PAVIETO LACKAWANOS.

Coroner — Dr. J. Szliupas.

Kongresmono — John Burschell.

Senatoriaus — James T. Everett.

Legislatorium — August C. Aouch. (visi isz Scrantono).

Tautiszka Szvente!

Draugystė Blaivystės isz Pittston'o, Pa. parengia didelį susirinkimą ir užkvietė daug prakilnių kalbėtojų ant atminties gimimo dienos musų istoriko Simano Daukanto. Susirinkimas bus pobažnytinėje salėje 28 Spalinio ir prasidės ant 7 valados vakare. Dėlto-gi užkviecziame vyrus ir moteris bei mergeles skaitlingai susirinkti ir paklausyti tų prakilnių prakalbų. Įėjimas į salę dovanai.

Draugystės Blaivystės
Komitetas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

XIII Seimas.

Apart nutarimų „Susiv.“ seimo tilpusių praėjusiame „Vienybės“ num., tapo nutarta dar:

Apgarsinti laikraszcziůse, kas paaukaus nemažiaus 25 ct. į „Susiv.“ kasą ant paminklo velionio kun. A. Burbos, gaus nů „Susiv.“ dovanai knygelę apie kun. Burbos gyvenimą ir darbus.

Nusprendimui atspausti rasztus į knygutes isz „Tėvynės“ iszrinkta į literatiszką komitetą: kun. A. Kaupas, V. Stagaras ir J. Kazakeviczius.

„Susivienyjimas“ laikys agentą platinimui „Susiv.“ sanarių, už ką jis gaus 25% nů naujai pristojusio, užsimokėjusio, sąnario. Agentas dar pardavinės „Susiv.“ knygas, už ką gaus 66%.

Niekam negražinti aukų, kurios įplaukė į „Susiv.“ kasą nů geros valios aukautojų ant ateivių (Emigrantų) namo ir ir $100 isz tų piningų paskyrė ant iszleidimo Lietuvos žemlapio.

Dovanoti palukį pp. Danisevicziui ir Mockaicziui už esanczius „Susiv.“ piningus pas jůdu iki Birželio mėn. 1899.

Atspaudinti knygeles, kuriose bus pakvitavote užsimokantis sanarys per kůpos arba draugystės kasierių, kuriam sąnarys užsimoka.

Centraliszkas komitetas turi iszrasti, koki yra buvę senovės Lietuvos dažai.

Organe („Tėvynėje“) garsinti vardus prisirasziusių ir suspendůtų sanarių.

Pripažinimas dovanos (konkurso) $100 už paraszymą gramatikos, kuri yra prisiusta nů dviejų rasztinįnkų, palikta „Sus.“ literatiszkam komitetui.

Julei Tareilienei iszmokėti $50, kaip XII Seimas nutarė numirus jos vyrui, bet jeigu Tareilienė reikalautu pilnos posmertinės, nieko jai nedůti.

Kůpos gali siusti delegatus ant Seimo, po vieną nů kiekvienos deszimties sanarių, ir taip: nů 15 sanarių gal siusti tikt vieną, o nů 16 san. du delegatus; nů 25 du, nů 26 tris irtt.

„Susiv.“ prezidentas kartu bus „Tėvynės“ redaktorium.

Centr. Susiv.“ komitetas, varde „Susivienyjimo“ rupinsis apie kun. A. Burbos paminklą.

Kun. A. Burbos posmertinę pasilikti už skolas jo „Susiv.“ kaipo tai už pardavimą ženklelių ir knygų.

XIV Seimas 1899 m. atsiliks Waterbury, Conn.

Spaustuvė, kurią Centr. „Susiv.“ komitetas nupirko spaudinimui „Tėvynės“, atrasta kaipo „Susiv.“ naudinga ir priimta į „Susiv.“ savastį.

Glen Lyon, Pa. Kaip visiems žinoma yra, kad 2 d. Spalio laikė pas mus prakalbas Dr J. Szliupas, Szliupienė ir p. Mikolainis. Iki to laiko pas mus buvo tyka ir mes nesijautėme, kad mes esame ir turime buti lietuviais. Kalbėtojų prakalbos mus pabudino ir parodė kůmi buvome, kůmi esame ir kůmi turime buti. Lenkų czionai yra daugiaus už lietuvius ir mes paskui jůs sekėme visůse atsitikimůse. Tuli lietuviai nemo-

vaikus mokino ir su jais grevezojo vien tikt lenkiszkai. Abelnai visi lietuviai lenkus laikė už savo brolius, net ir ponus. Po tujų prakalbų virto visai kitaip. Lietuviai pasidalino į dvi partijas sau priešzingas. Vieni didžiûjasi, kad jie lieuviai, ko iki sziolei nežinojo, antri gi laiko save už lenkus ir už „ojczizną“ galvą guldo. Dabar suėję keletas lietuvių sznekasi apie lietuviszkus reikalus, apie buvusius kalbėtojus; vienoje vietoje jiems taip bekalbant, atsirado vienas sulenkėjęs ir pradėjo lenkus girti, kurį sziejie norėdami pertikrinti, kad jis lietuvis, pradėjo ano kailį dirbti, kad turėjo tą nabagą kiti atginti. Tėvai savo vaikus lenkinę nustojo ir dabar kalba su jais vien lietuviszkai. Nes, anot p. Mikolainio, niekad ir niekur neteko girdėti, kad lenkas arba kitas koks svetimtautis butų persivertęs į lietuvį, kaip kad lietuvis greitai persiverczia į iszgamą — lenką, vokietį arba kitą kokį. Nû tujų prakalbų pas mus atsirado visai kitokia dvasė. Malonėtumėm, kad tokias prakalbas ir vėl veik iszgirsti galėtumėm, tûmi labiaus sustiprėtumėm lietuvystėje ir pradėtumėm bent kiek ir mes darbûtisi dėl tėvynės labo.

Atsivertėlis.

Elizabeth N. J. Musų mieste susitvėrė pagelbinė blaivystės draugystė vardan szv. Petro ir Pauliaus. 16 dieną Spalinio prakilnesni lietuviai užprasze kun. Žindžių užsakyti naujos draugystės susirinkimą. Ant susirinkimo isz pradžių prisirasze 13 sanarių. Susirinkimai bus laikomi kas antrą nedėldienį. Prisirasziymas yra labai pigus, nes tik $1oo. Virszininkais tapo iszrinkti szie:

Prezidentu: Dom. Brazinskas.
Vice-prez: Ign. Pranckelis.
Raszt. protok.: Jûz. Szesztokas.
Raszt. piningų: P. Steponaitis.
Kasierium: kun. Žindžius.

Lietuviai matydami vienur ir kitur savo brolius darbû jantės ant tos dirvos, pasiryžo nesilikti užpakalyje. Musų draugystės mieriu yra blaivai gyventi, per ką pasigerins abelnas buvis ir gyvenimas.

Sekr. *J. Szesztokas.*

Boston, Mass. Kaip daugiur, taip ir czionai musų broliai yra atszalę tėvyniszkûse reikalûse, prie kurių visai negalima jokiu budu prikalbinti. Senei turu jau mintyje suorganizûti bent menką kûpelę „T. M. D.“ Bet iki sziolei dar nepasisekė. Musų broliai dar tėvyniszkai-tautiszkų reikalų nesupranta. Dauguma dar ir sziądien laiko, szėlpimą tėvyniszkų reikalų už nereikalingą. Kelintam užminus apie tai, atsako, bene tai bus Dievui kokia garbė isz to. Jie mislyja, kad tikt Dievui ir Jo garbei yra reikalingos aukos ir piningai. Tokiems negalima daug nei padyvyti. Tasai budas ir nûmonė yra jûse kaipo įsikunyjusi. Geresnių daiktų jie nepažįsta ir nėra tokių, kurie galėtu tokius parodyti.

Mą pasisekė keletą sanarių prikalbinti prie „Susivienyjimo“ kûpos. Pristojo, užsimokėjo prisiraszymą ir vieną-dvi czvertines, ir nematydami jokios naudos, atsitraukė. Jie nori, kad po prisiraszymui tûjaus gautu didelį atlyginimą už tą keletą centų. Bet ką jiems kasztûja girtavimai, loszimai ir kitos niekdarystės, tai dėlto nesigûdžia, bet kalbinant prie naudingų dalykų tankiausiai iszsikalba, kad per daug kasztûja, neisztenka.

Bostonietis.

New Britain, Conn. Kada mus broliai lietuviai ateis į supratimą, sunku įspėti. Mums gerai velyjantiejie laikraszcziai, nors nevisi, be perstojimo ragina prie apsiszvietimo, prie mandagesnio apsiėjimo; bet nelaimė, laikraszczių balsas liekasi balsu pustynėje, kuris butu dėl musų lyg nereikalingas. Tankiai matome laikraszcziûse paraginimus iszsiimti ukėsiszkas popieras, iszaiszkinimus, kam tokios reikalingos yra. Daugelis lietuvių, tiesa, ir turi ukėsiszkąs popieras, bet nesupranta ką jos ženklina ir ką gero galima padaryti pastojus ukėsu. Pas mus 3 dieną Spalinio buvo rinkikimai miesto urėdninkų. Pirm balsavimo vienas anglikas norėdamas tapti iszrinktu o nepasitikėdamas ant savo partijos, kad gautu gana balsų, metėsi prie lietuvių su baczkute alaus, norėdamas nusipirkti už alų sau balsus. Bet apsiriko nabagas. Ant alaus atsirado labai daug isztroszkusių, kaip prie pieno prudo ir visi vienybėje. Alų gėrė ir tie, kurie visai jokių popierų neturi, o kurie turi popieras, tai niekad nebalsûja, iszsikalbėdami, kad jiems nereik balsûti, girdi, tegul amerikonai sau balsûjasi. Mat jie visai nesupranta balsavimo vertybės ir kokią galę turi jo balsas. Lietuviai alų iszgėrę balsûti visai nėjo. Anglikai dabar jûkiasi, kad lietuvius su alum galima kas žin kur nuvesti ir kad už alų jie viską apsiima padaryti. Gerai dar, kad ir nebalsavo. Butų buvę dar daugiaus gėdos. Anglikai taip-gi nemėgins daugiaus su alum balsu jieszkoti.

Neproszalį bus paminėti ir apie musų politikos Kliubą; kuris gyvûja suvirsz jau du metai. Isz pradžios į Kliubą prigulėjo gerokas skaitlius sanarių, mislydami, kad anglikai girdys, dûs po penkinę kiekvienam priesz visokius rinkimus, tikėjo sanariai uždirbti. Vėliaus pasirodė Kliubo įstatai, užginanti priimti paprakus o balsûti tikt už gerą žmogų. Tada tuli sanariai nû tėvų, ypatingai motinos matydami, kad nieko neužpelnys, atsitraukė isz Kliubo ir pradėjo pliaukszti, kad Kliubas esąs bedieviszkas, neturi įstatûse įraszęs, kad sanariai turi atlikti velykinę, užpirkti miszias, kaip kad kitos draugystės kad daro. Pas mus lietuvius dar toli neisznokęs supratimas, kurie mislyja, kad budamas politikierium arba tėvynainiu, turi buti jau ir bedieviu, bet kad gerti alų ir parsidûti už keletą centų, tai yra netikt bedieviszku bet ir nežmoniszku. Kliubo sanariai nors bedieviais vadinami, bet savo priderystę atliko žmoniszkai, neparsidûdami už stiklą alaus arba keletą centų, bet atidavė savo balsus už gerą žmogų pagal visų nutarimą. Musų Kliubas pasirupins, kad ateinancziûse rinkimûse taps nedaleista tokiems parsidûdantiems už stiklą alaus paniekinti visų lietuvių vardą. Kliubas turi pasirupinti suszaukti visûmeniszkus susirinkimus iszaiszkinti, ką reiszkia Kliubas ir ką gero jisai mums gali atneszti reikalûse politikos.

Ukėsas.

Prakalbos laikytos 9d. Spal. ant susirinkimo „Lietuvaicziu Dr.“ Plymouth, Pa.

(Tąsa ir pabaiga)

Dr. J. Žėlvienė kalbėjo: Vienas isz svarbiausių sziądieninių klausimų yra, kaip reikia auklėti mums savo vaikus, idant isz jų butų žmonės, nauda tėvams, tėvynei ir draugijai. Su jaunais-mažais vaikais neatbutinai reikalinga yra gražiai ir linksmai pasielgti, vaikai neturi girdėti nei matyti, kas yra negero, kaipo tai vaidų, piktažodžiavimų, keiksmų ir t. t., ir isz tiesos, jeigu vaikas negirdės namieje szlykszczių žodžių, o tokius girdės tikt kitur, jis visur drovėsis jûs isztarti ir nepasielgs kaip kiti, jeigu bus nû tėvų, ypatingai motinos;

protingai persergėtas; tokis vaikas prisiklausys dar gana visko, kada turės su kitais vaikais kartu buvoti, bet budamas jau persergėtas, motinos pamokintas, kad tas negeru yra, jis ant tokių netikusių žodžiavimų isz karto žiurės jau su panieka ir jûs atmes nû savęs. Piktas ir szlykszczias kalbas ir pasielgimus ant visados isz musų namų reikia paszalinti; susirinkus vyrams, nedaleisti jiems visaip pliauksz ti ir niekinti kitus bei musų vaikus, ypatingai glamonėtis su mergaitėmis, nes tokią mergaitę supustytą isz jaunystės, negalima atsakancziai iszauginti. Kada tokie vyrai netikusiai kalba, tokius reikia tûjaus isz savo namų iszvyti. Dûkime vaikams mokslą, ne tokį kaip sziądien mes dûdame, bet tegul jie pereina nors augsztesnę mokyklą („High School"). Vaikai isz tokios mokyklos galės jeib kokį darbą atlikti geriaus, negu nelankiusiejie tokios mokyklos. Pažvelgkime į tokius tėvus, kurie jaunus-mažus savo vaikus leidžia jau dirbti, kurie po keletą dolerių per sanvaitę uždirba. Daugelyje vietų atrasime, kad tokis tėvas prageria vaikų užpelną ir savo net, girdamasis, kad vaikai jau uždirba. Kokia isz to nauda yra?

Kaip žinome, jaunas kudikis ne kas žin ką gali užpelnyti; nors laikas yra labai sunkus, nors bedarbė ir sunkus pragyvenimas, tacziaus niekaip neverta atimti vaikams mokslą, tą szviesą, kuri jiems szvies per visą jų gyvenimą ir kuri jiems priguli. Motinos atminkite ir pažvelgkitė į tą paveikslą. Ar pamislijote nors viena ir matėte savo kudikį aszarose paskendusį dėlei stokos mokslo. Kas per ateitė laukia tokių neapszviestų nei kiek merginų. Tėvai norėdami turėti dżiaugsmą ir paszalpą isz savo vaikų senatvėje, turi jûs apszviesti, nes tikt apszviesti vaikai supras reikalą szelpimo savo tėvų senatvėje.

Mokslas vaikams czionai kasztûja labai mažai. Mokyklos yra dovanai. Vaikus reikia tikt aprengti, pavalgydinti ir siųsti mokyklon.

Kitas svarbus klausimas tarpe lietuvių, yra blavystė. Kiek girtybė padaro iszkados, kiek žmonių nuvaro į beprotnamius, kiek paczių ir vaikų yra aukomis girtûklystės, baugu ir pamislyti. Visas sziądieninis skurdas, galima sakyti, paeina vien isz girtybės. Tuli gal sakys, kad to skurdo dėlei yra kaltas dabartinis netikęs kapitalistiszkas draugijos surėdymas. Tas tiesa. Bet girtybė užima antrą vietą, lygia kapitalui. Tiktai pamislykim. 100,000 žmonių kas metas eina į girtûklio kapą. Koks tai milžiniszkas skaitlius, ir vos vieni metai paspėjo užkasti savo aukas, jau kitas 100,000 stovi ant dûbės kranto ir taip eina metai po metų. Ar gi mes motinos galime tikėti, ar galime suprasti, kad tie musų mieli nekalti kudikėliai, kuriûs penime savo krutimis, kuriais neatsidżiaugiame, gali tapti aukomis girtybės, kurie nežiurės gėdos, nesidrovės papildyti kokią piktadarystę, kad pasotinti savo troszkimą. Gailėdamiesi savo vaikelių, kad jie netaptu tokiais, kokių mes nenorime matyti, tegul pasiliauja musų namûse visokie girtavimai; įkalbėkime savo vaikams, kad nû visokių svaiginanczių gėrymų szalintusi, kaipo nû pikcziausios ligos. Jeigu mes pasirupinsime įkunyti musų vaikûse pasibjaurėjimą girtybės, parodysime blaivius paveikslus, tada tikt galėsime tikėtis, kad musų vaikeliai taps apsaugoti nû tos baisios nelaimės.

Moters riszkimės į draugystes. Draugystėse mes geriaus susiprasime, galėsime viena antrą paszelpti, pamokinti. Gal tula sakys, kad moteriszkė negali buti mokinta; atsakau, kad dûdant vienodą progą mokintis, moteriszkė iszmoks tiek pat kaip ir vyras, ir bus jam lygi Kita sakys, kodėl nėra tiek mokintų moterių, kaip vyrų kad yra. Bet kas tam kaltas, ar gi ne vyrai? Pirmos moters, kurios pakėlė balsą, reikalaudamos savo tiesų, buvo visaip varginamos ir kankinamos, ir nesulaukdamos nû vyrų pastumėjimo, paczios pradėjo apie save darbûtis. 60 metų yra, kaip moters pradėjo savo tiesas atjieszkoti ir su kokiu sunkumu jos iszkariavo bent dalį savo tiesų. Isz kur galėjo rastis mokintos moters, kad joms buvo uždarytos mokyklos, kas Europoje ir szią dien dar yra. Amerikoje moters sziądien turi jau savo atskirias mokyklas. Moters įgydamos lygų mokslą su vyrais, lygų ir darbą atlieka. Paveikslan, imkime mokintą vyrą ir moterį, kitą gi nemokintą. Tarpe mokinto vyro ir nemokintos moteriszkės rasime didelį skirtumą; vyras jaucziasi save ponu, moteriszkė gi vergė -nevalnykė jo. Kur lygiai mokinti yra, vyras ir moteriszkė, abudu skaitosi lygiais. Visi gerai žinome, kad turintis jû augsztesnį mokslą, jû yra prakilnesnis, jû iszmintingesnis. Mokintas vyras bus daug prakilnesniu už nemokintą moteriszkę, ir antraip, mokinta moteriszkė bus daug prakilnesnė už nemokintą vyrą. Taigi sakau, jei mes norime buti lygios vyrams, turime ir lygų su vyrais mokslą įgyti, nes tiktai mokslas tegalí mus su lyginti. Užvis daugiausiai reikia mums mokslo ir blaivystės. Merginos gi tegul neiszteka už tokio vyro, kuris nemoka nei raszyti nei skaityti. Toki vyrai nemokinti, nenorinti mokintis, tankiausiai yra didżiausi girtûkliai ir pesztukai bei kitoki niekadėjai. Dėlei tamsumo tokių vyrų, įpûla į paskutinį vargą už tokių iszteke̊jusios merginos ir musų tauta pûla žemyn per tai. Už tokių vyrų visai netekėti, nekaip isztekėjus visą amžį vargti. Jeigu merginos pareikalaus nûg vyrų mokslo, be abejonės jie norėdami apsivesti iszsimokins ir paskiaus bus dėkingi savo moterims už tai. Bet kol nû vyrų tę gali reikalauti, pirma paczios turi mokėti. Vyrai-gi vėl te neima tokios merginos už moterį, kuri nemoka skaityti ir raszyti. Taip vieni nû antrų reikalaudami mokslo, visi pakilsime augsztyn ir tûmi pasigerinsime patys savo buvį.

Kitų tautų moters turi daug visokių draugysczių, tarp kurių didżiausia yra blaivystės; blaivystė yra keliu prie apsiszvietimo ir visatinos gerovės. Apart blaivystės, moters lygiai darbûjasi apie visokius doriszkus klausimus.

Mes, Plymouth'o lietuvės, sutvėrėme „Lietuvaiczių Draugysczių", kurios mieris yra pagelba ligoje ir posmertinė; priegtam yra musų mieris įkurti lietuviszką naszlaiczių (siratų) namą. Žinoma, mes vienos to neatliksime, bet turime viltį, kad musų tasai užmanymas turės pasekmę ir prisidėdant bei dirbant be atlaidos visoms lietuvaitėms, lengvai įvyks.

J. Paukszt is kalbėjo apie moterių girtavimą ir jų nevalumą, kurių tulos neapsitrusę nei prideranczia i paczios apsidarę, susiėję po keletą ir susėdę apie alaus blekinę su lieżuviais visus apskalbe, neiszvalydamos savo męszlyno isz grinczios nei nû kiemo, kad grincziose vortinkliûse gali pasikarti, kad vyras parėjęs isz darbo neranda iszvirto valgio, bet kartais nei savo moterės, kad svetimtaucziai iszjûkdami ir paniekindami tokias purvinas moteris ir jų gyvenimus, apjûkia visus lietuvius, ir dėl tų purvinų moterių gėda yra visiems lietuviams, kaip kad

svetimtaucziai sako, kur rasi purviniausį namą, tai žinok, kad czia lietuvis gyvena. Ragino moteris risztis į draugystes, kur vienos nů kitų galės pasimokinti, szvelnumo, blaivumo, czystumo ir t.t.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Waterbury, Conn. Czionai susitvėrė nauja „T. M. Dr.“ kůpa ir prisiraszė bei užsimokėjo, sąnariai szie:

205	M. J. Pėža	–30
206	J. Szabrinskas	–30
207	Ona Jankauckienė	–60
208	J. Daniseviczia	–60
209	J. R. Miknaitis	–60
210	J. S. Jeszinskas	–25
211	Ona Radžiuniutė	–30
212	Sel. Priseviczius	–60
213	Mar. Priseviczienė	–60
214	P. B. Inca	–25
215	Laur. Nevulis	–30
216	P. Grajauskas	–60
217	J. Tareila	–30

$5,60

M. J. Damijonaitis
Centr. sekr.

Naujos knygos.

Daugiausiai isz prigimties mokslo. Naudingi skaitymai. Pagal M. Brzezinski N. sutaisyti. Tilžėje 1898 m. Pusių 120. Su daugeliu paveikslėlių.

Szitoje knygelėje aprašyti gyvůliai, augmenys, ir visokios naugės (mineralai) iszkasamos isz žemės. Aprašymai paraszyti labai suprantamai ir aiszkiai. Isz jos gali kiekvienas szaunei pasimokinti. Kur yra lietuviszkos mokyklos, vaikai baigusiejie pradinį elementorių galėtu isz szios knygutės toliaus mokintis.

Kapai didžių kuningaikszczių ir karalių Vilniuje. Tilžėje 1898 m. Pusių 35.

Pagal geriausius tyrinėjimus surinktos czionai žinios, kur randasi kapai musų karalių bei kuningaikszczių Vilniuje. Parodo kurie buvo sudeginti ir kurie kame palaidoti, pradedant nů kuning. Szventaragio 1272 m. o baigiant ant szv. Kazimiero 1636 m.

Pirmutinė paszalpa umai susirgus, taipo gi gėralai alkaholiniai ir taboka. Tilžėje 1898 m. Pusių 24.

Szita knygelė pamokina kaip pasigelbėti pacziam umai susirgus kada nėra arti daktaro. Kaip reikia užlaikyti opos (ronos), plustantį kraują. ką daryti nusiplikinus ir nusideginus, perlužus kaulams arba isznirus nariams, kaip gelbėti apalpusį, prigėrusį, suszalusį, pasikorusį, užspringusį, saulės karszczio užgautą, nůdų paragavusį. Perskaitęs tąją knygelę, kiekvienas žinos kaip pasielgti, kol parsikvies daktarą.

Antroje dalyje yra iszaiszkinta, apie alkoholiszkus gėrymus ir apie tabaką, kurie baisiausiai naikina žmogaus sveikatą ir greitai į kapus nuvaro.

Visos trįs knygutės yra vertos perskaitymo, kur skaitytojas atras daug naudingų žinių.

Atsiszaukimas.

Brockton, Mass.

Brangus Tautiecziai!

Musų parapija užsidėjusi 14 d. Sėjos 1898 m. ir budama vargingam padėjime su statymu bažnyczios dėl stokos piningiszko matarijalo, nors jau gerai pradėjome, nes turėjome gerą pradžią ir lengva buvo pradėti, o pabaigą gal bus sunkiaus į trumpą laiką pabaigti, nes yra skaudu ir įkirėjo žmonėms tankus kolektavojimai tarp tų paczių, per tai mums truksta piningų dėl pabaigimo bažnyczios. Žinoma visados bus stoka ir niekados nebus galo, bet vis nors netiek, kiek dabar.

Užtai kreipiamės prie savo tautieczių iszsiusdami kolektorių vardan musų parapijos į aplinkinius miestus ir meldžiame ne atsakyti musų kolektoriui, szelpti su kiek kas galėdami, kad ir mažoms aukoms, o mes busime visiems lygiai dėkingais, ir nepalaikykite už kokį „humbugą“ arba apgavystę, tas viskas pareis ant naudos musų bažnytėlės ir ant to kožnas gaus nů mus kolektoriaus kvitą.

Bostono arcivyskupas Williams, davė daleidimą statyti mums bažnyczią nors ir ne daug musų lietuvių randasi, důdamas ant valios, kad tikt mes turime kasztą ir priegtam kolektavoti tarp savo tautieczių kaip ir tarp kitauczių. Dėlto aprinkome atsakantį kalektorių p. W. J. Petkuną be jokios apgavystės, kuris atsilankys į aplinkinius miestelius vardan musų parapijos

K. Oksas.

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

—per—

Edvarda Belamy

Lietuviszkai iszguldė Sunus K.

(Tąsa.)

Dėka kokiam stokavimui liogikos, dėka kokiam naujam iszradimui, galima suprasti, kad nemokėjo to pritaikinti prie pamato organizacijos tautiszkos pramonės szakų, ir nemokėjo užtėmyti, kad menkiausia stoka organizacijoje jau stabdė pasisekimą kokios darbavietės, o tůmi buvo dar baisesnės pasekmės, kad sustodavo tokiu budu tautiszka pramonė visame apskrityje, kaipo didesniu iszdirbimu atsižymėjusią su labai abejotinu pasisekimu.

Žmonės turėtu apjůkti armiją, kuri neturėtu kompanijos, batalijonų, pulkų, brigadų arba korpusų — žodžiu jokios didesnės organizacijos bei vyresniųjų už žemesnyjį apicierą ir kurioje visi virszininkai turėtu lygią valdžią. O vienok, tokia pramoniszka armija buvo Bostone devynioliktame amžyje; armija, turinti 4,000 nepriegulmingų vienodų vyresniųjų, isz kurių kiekvienas turėjo atskirų mierį tos paczios organizacijos.

Szią ir ten buvo galima matyti pulkus žmonių nieko neveikianczių, vieni isz jų nieko neveikė negalėdami rasti darbo nei už maziausią algą, kitigi dėlto vėl, kad negavo algos, kokios jie reikalavo,

Priėjau prie jų ir tuli apsakė mą savo vargus. Labai mažai galėjau jůs pagůsti.

— Gerai atjaucziau jusų vargą — tariau. — Be abejonės gaunate labai mažai, o vienok, kas link manęs, visai nesidyvyju isz to, kad pramonė (darbas) taip vedama gali jums důti ką nors pramitimui, bet dyvyjůsi isz to, kad dar gali ji důti bent ką.

Grįždamas vėliaus apie treczią valandą ant salos, sustojau ant valstijinės gatvės, prisižiurėdamas, lyg pirmu kartu, bankoms, biržoms ir kitoms piningų institucijoms, kurių mano sapne, ant tos gatvės nebuvo nei pėdsako. Žmonės su reikalais, agentai ir pasiuntiniai szvaistėsi visur aplinkui, nes tikt kelių minutų reikėjo iki jų uždarymui.

Atėjau iki bankai, kurioje asz pats tankiai atlikdavau reikalus, ir su kitais žmonėmis įėjau vidun ir atsistojau pasienyje, prisižiurėdamas visai armijai urėdninkų, turinczių darbą su piningais ir lygiai eilėms žmonių atneszusių piningus bankon stovinczių prie kasierių languczių... Senas žmogus, kurį pažinojau, bankos virszininkas, praeidamas pro mane ir užtėmyjęs užsimislyjusį, sustojo ant valandėlės.

— Ar ne žingeidi regykla, Tamista West?.. — užklausė.

— Dyvinas mechanizmas, sau protauju. Kartais ir asz czion atsistoju idant prisižiurėti, kaip Tamista dabar. Yra tai įrėdnė, Tamista, įrėdnė, taip

Tamistai sakau. Ar Tamista pamislyjai kada, kad banka yra szirdim viso surėdymo reikalų vertimosi ir pramonės. Į ją įplaukia ir iszplaukia gaivinanczios sultys visą pirklys tę ir pramonę. Dabar turime įplaukimą, isz ryto turėsime vėl iszplaukimą.

Užsiganėdindamas isz savo sakinio, senis nuėjo tolyn, jůkdamasis.

Vakar bucziau laikęs tajį palyginimą už visai teisingą, bet nů vakarykszczios dienos buvau jau aplankęs svietą daug tobulesnį, kuriame piningai buvo nepažįstami ir negalėjo turėti jokios vertybės. Dabar supratau, kad vartojo piningus tikt dėlto, kad vietoje žmonijos užganėdinimo, vieszo reikalo ir visų draugiszko, vietoje padůti vadžias žmonijai, buvo paliktas tasai reikalas malonei pavienių. Tasai pamatinis klajojimas patraukė su savim isz neatbutinumo nepabaigtas skolas, eiles paskirstymų, kada ėjosi apie abelną padalinimą bent kokio iszdarbio. Padalinimai ir apmainymai buvo atliekami visos armijos darbininkų, atitrauktų nů tikrojo darbo, priegtam draugaujant tame veikale nůlatiniams atsitikimams, griuvimo ir sugedimo tos maszinerijos, taip-gi abelnai demoralizůjanczią įtekmę ant žmonių, pagal teisingą apraszymą reikalų pininginių, palaikiau kaipo „szaltinį visokio pikto".

Vargszas senis direktorius bankos su savo poematu!.. Jisai paėmė sopėjimą skaudulio už plakimą szirdies. Tas, ką jisai vadino dyvinu mechanizmu, buvo tiktai netikusiu budu, užganedinanczių nereikalingą stoką, paojinga kulka dėl laisvo pasižeidimo paskirta.

Palikęs bankas, klajojau be jokio mierio po vietas, kur stovi visoki pabrikai, kokias dvi valandas, paskiaus atsisėdau valandėlę ant sůlo prieszai rotuszę, prisižiurėdamas praeinanczioms minioms su tokiu žingeidumu, su kuriůmi kas tyrinėtu žmones kokio svetimos szalies miesto, taip svetimais tapo dėl manęs nů vakar mano draug gyventojai, kaipo ir jų reikalai. Per 30 metų gyvenau tarpe jų, ir iszrodė, kad niekados nepatėmysiu jų rupesczių ir neramumo veidůse lygiai turtingu kaipo ir skurdžių, lygiai dailius gymius iszlavintų, mokintų, kaipo ir atbukusią fizijonomiją tamsių nemokintų. O vienok, taip turejo buti, kadan-gi dabar su tokiu, kaip niekados, aiszkumu pasergėjau, kad kiekvienas isz jų einant, gaudė ausia sznabždėjimą kokios tai nematomos esybės, esybės neiszsitikėjimo.

(Toliaus bus.)

Naujos knygos.

„Vienybės" redakcijoi gaunamos szios naujos knygos:

Daugiausiai isz prigimties mokslo naudingi skaitymai su 50 visokių paveikslėlių 25 ct.

Pirmutinė paszalpa umai susirgus 10

Kapai didžių kuningaikszczių ir karalių Vilniuje 10

„Nemuno Vilnys" Valcas isz lietuviszkų dainų 4 dalise. Sudėstė D-ras V. Kudirka. (Su paveikslu sudėtojo ir gražiu paveikslu Nemuno tarpe Aleksoto ir Kauno.) 50

Mažas Aukso Altorius. Labai graži knygelė, kokios dar nebuvo lietuviszkoje kalboje. Popiera balta ir slidi, sudėtos reikalingiausios maldos, o miszių maldos tai su paveikslais. Apdarůse sloniaus kaulo su visokiomis kvietkomis $1,50

Taip-gi sloniaus kaulo apdarůse su nikelio ir perlo kvietkomis iszsodytos, labai gražios $2,00

Balius! Balius!

Draugystė Didžio Lietuvos Kuningaikszczio Gedimino, Brooklyn, N. Y. rengia didelį pirmutinį balių ant savo naudos. Balius bus Subatoje 12 dieną Lapkriczio (November) 1898 m ant Palace Hall po num. 93 Grand str.

Sziůmi meilingai užkviecziame visus lietuvius ir lietuvaites, kaipo tai Naujorko, Jersey City ir kitų vietų ant tos gražios zobovos ir pasilinksminimo, nes tokio dar niekados Brooklyne nebuvo. Muzika grajys pirmos kliasos szokius ir kiekvienas bus užganėdintas.

Komitetas.

Lenkasant rekorderio

P. Louis C. Gabryelevicz yra paskirtas nů demokratiszkos partijos ant rekordėrio. Jis gerai pažįsta visus reikalus ir vertas yra parėmimo. Dėlto balsůkite už *Louis C. Gabriell isz Nanticoke* ant rekorderio.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo brolio Jono Greiciaus, kuris paeina isz Kauno guber. Raseinių pavieto, Erźvilko parapijos, Paskinių kaimo. Pirmiaus gyveno Naujorko Valstijoi o dabar nežine kur jis randasi. Turiu labai svarbų reikalą prie jo. Dėlto nůlankiai meldžiu gůdotinų viengenczių, kurie apie jį žinotu, arba jis pats, suteikti mą žinę ant szio adreso:

Miss Ana Greicike.
3244 S. Morgan str.
Chicago, Ill.

Amerikonas ant Kongresmano.

Ponas Stanley Davenport'as yra paskirtas ant kongresmano nů demokratiszkos partijos. Jis yra geras amerikonas ir darbininkų prietelius, jis pats yra neturtingas ir gerai žino ko beturcziai žmonės nori. Balsůkit už Stanley Davenport.

Kova Alg irdžio ties Maskva.

Ar rengiasi į svotba, půtą
Ar ant garsingos parodos
Visi lietuviai ginklůti,
Galiunai Lietuvos placzios?
O ko Žemaicziai czion atėjo,
Tvirti augszti, kaip aužůlai?
O ko Nadraujei atklėgėjo,
Ko jų nerimsta taip žirgai?
Kam sziczion isz narsios Bartijos
Atėjo jaunumos grazna,
Kas Jůdvyžius czionai atvijo?
Ko laukia jų drąsi minia?
Kaip vasarą rimtai siubůja
Vėjalio pucziami rugiai,
Taip Vilniuje visur lingůja
Galingi lietuvių okrei.
Susiėję viens kitam sznekėjo,
Kad daug nesvietiszkai vilkų
Į rytus vis pulkais klegėjo,
Kad kruvos isz dangaus žvaigždžių
Taip kaip lytus ant žemės krito,
Ir Auszrinė kad tekina,
Mat, prie mėnulio prisirito,
Ir vėl nubėgo kruvina.
'O szventgiryj' tai rodos barės
Ir medžių buv' baisus užim's.
O ką tai reiszkia? Bus tai karės,
Oi bus tai kraujo praliejims.....
Bet sztai visi nutilo; eina

Isz rumų Algirds pamažu,
Aplink didžiunų vis kaleiņos
Tai jo kareiviai artymi.
Į vidurį visų atėjęs,
Ir žvilgterėjęs į visus,
Ir szalmą nů galvos nus'ėmęs
Taip isztarė į kareivius:
Vyrucziai! jau turbut girdėjot
Kad mus tėvynės Lietuvos
Rytinę dalį iszdrevėjo
Maskoliai bjaurus be mieros.
Nevienas ten tėvų neteko,
Neviena motina vaikų,
Upelei kraujo sraunus teka,
Tai kraujas brolių jus tikrų.
Nevienai skaiscziai merginai
Nurovę nů galvos rutas,
Atskyrė nů narsaus vaikino
Ir iszgabeno į verges.
O, vyrai, jau ne mus jaunimai
Ten linksminasi po miszkus,
Ten tikt vilkų girdėt kaukimai
Jiems lakstant po tuszczius namus.
Ar jus ne Gedimino vyrai,
Ar jus stipri tvirta ranka
Jau nepavers į lauką tyrą
Kaip Nemuno pikta banga
Maskoliaus tolymas sodybas?
Ar niszkaposite jau jus
Nůžmias maskoliszkas sargybas?
Baltiems tėveliams jų vaikus
Ir gimines nesugražįsit?
Ar jums tų žodžių neužtenka,
Ar pats jus norite matyt,
Kaip brolei jus meszkoriams tenka,
Kaip jůs jie pradeda kankyt?
O eikit ten žiurėt, jus laukia
Sukruvinti viengencziai jus,
Bet jus negirdite szauksmus.
Ten jus sesů, jus dainuszkėlė
Su perverta durklio krutine
Neszauks atmonyt bernužėlio
Su aszarotomis akims,
Ir mus gůdotinų tėvelių
Retėžiais surisztų kruvoms
Ne'teis jau balsas prie vaikelių,
Pagelbos jų senoms dienoms.
Jau nematys jie savo krasztą
Ir žemė svetima akis
Užbers, kaip sunkią amžiaus nasztą
Nů kuno seno nukratys.
Nutilo kuningaiksztis, bylą
Pabaigęs, o jau isz visur
Bildėsis, riksmas gaudžia, kyla,
Naminių kersztų jau nežiur.
Nadraujas Bartui důda ranką
Ir tares eit visur sykiu,
Jatvengiai su durkliais jau tranko
Ir szaukia vienodu balsu:
O, eikime greicziaus, pavysim,
Atimsim mielus viengenczius,
Sodybas prieszų iszdraskysim,
Nereiks drevėt jiems mus krasztus.
Ir žodį tarę iszposzkėjo
Kaip viesula kur užd[illegible]ma,
Naikino, ką tiktai užėjo,
Oi bus kova ten kruvina!
Ir ta kova tů atsitiko,
Beveik arti paczios Maskvos,
Mažai gyvų gudų teliko,
Kruva lavonų prie kruvos
Meszkorių negyvų timsojo
Ir isz nelaisvės jau visus
Iszgelbėjo, o da kapojo
Gudų bebėganczius pulkus.
Taip buvo Algirdžio rėdyta
Senovės musų Lietuvoj'
Vienybė brolių taip dabinta,
Kad net, didžiausioj' neramoj'
Lietuvis už lietuvį ėjo
Ir brangų gyvastį, tůjau
Ir turtą savo czion pridėjo
Kad but viengenczіams tikt geriaus.

P. Sekupasaką.

Mythai, pasakos ir legendos

Žiamaicziu.

Surinkti ir iszleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
vyresnyji senoviszku kalbu mokytoja prie Nikalojaus gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuviszkai iszguldė J. Szlupas, M. D.

(Tąsa.)

84. Szv. Kazimieras.

1. Szale kapinių pas Kretingą randasi kalniukas, tirsztai apdengtas akmenymis. Kalniukas ir akmens, kaip pasakoja, paeiną nů szitokio atsitikimo.

Senovės gadynėje gyveno pas Kretingą milžinas, kurs žmonėms darydavo daug blėdies, juk žmones net užmuszdavo ir suėsdavo. Ale vieną dieną pasirodė szv. Kazimieras, kuriam pagailo bėdos žmonių, padangėse ir numetė smarkiai didelį akmenį žiamyn ant milžino, per ką tasai pasiliko užmusztas. Na gi kožna burė, pro szalį praeidama, pylė žiamių ant akmens, kurs dengė milžiną, ir kožnas praeinantis buras metė akmenius ant jo. Tokiu budu pasidarė akmenymis apdengtas kalniukas.

2. Ant kalvos pas Karteną seniai seniai isz draugės yra gyvenę pagonai ir krikszczionys. Pagonai ten turėjo dievnamį ir krikszczionys bažnyczią, pagonai ir krikszczionys gyveno sątikmėje drauge, net kuningas pagonų buvo su klebonu krikszczionių sądorą padarę, kad jie vienas kitam gelbėsį. Na gi klebonui buvo paskalas iki ausių daėjęs, kad pagonai taip tikrai nemisliną. Todėl jis papirko tarną pagoniszkojo

kuningo, kad ans jam popėras savo matyti, ar jose jis nerastu ko, kas da-gi pagoniszkas kuningas velykų tisi prudė pakalnėje, o tarnas sakėsi pėras savo pono ir nuneszė tasias klematė, kad buvo sûkalbis padarytas nis, praneszė jiems apie sûkalbį ir ant pagonų. Taip įvyko, ir visi pagkeletos isz jų, kurie buvo pabėgę į jûs isz urvo iszvylioti, krikszczionys drobe, potam jie atvedė erżilus, kurie les, prie kurių priei'i negalėjo. Tad urvo, pamatyti kas lauke dedasi. Ale vos jie buvo urvą apleidę, tai szv. Kazimieras pasirodė muszo pagonus su dideliais ledų żiamyn ant jujų.

pono atnesztu, jis norėjo patvirtintu paskalą. Kanaktį norėjo eiti maudy ėsąs pamirszęs rankszlûstGreitai jis nugriebė poebonui. Tasai isz anų pażmuszti visus krikszczioreikalavo, kad užpultu gonai tapė paskersti apart vieną urvą kalne. Idant apsiuvo savo kumeles su balsiai žvengė į kumepagonai iszėjo laukan isz Ale vos jie buvo urvą augsztai debesiûse ir iszszmotais, kuriûs ans laidė

85. Szv. Vincentas[1].

1) *Las'cius:* Vincentius amissa restit'it.

1. Szv. Vincentas jau dienoje savo gimimo buvo toks sunkus, kad penki druti vyrai įstengė tiktai su vargu jį pakelti.

2. Szv. Vincentas, budamas vaiku, mokslainėje buvo gudrausias ir stropiausias isz visų mokintinių. Tai piktino jo sąmokslius ir jie mislinėjo apie tai, kaip jie galėtu aną pasmerkti. Galiaus jie nutarė, kad vienas isz jų turįs nusidûti negyvu ir tada jie Vincentą apkaltinsį, buk jis galą padaręs ėsąs savam sąmoksliui.

Jie taip padarė ir, Vincentą apkaltinę, jie ant jo užsipûlė. Ale jų jeibis blogai jiems iszėjo, nes vaikyszczias, kurs buvo negyvu nusidavęs, isz tiesų tokiu pasiliko. Tad Vincentas pasigailėjo ano ir palaižė kaktą numirėlio. Vos tai buvo pasidarę, kaip negyvėlis vėl atgyjo.

3. Vieną kartą vienas buras buvo nupûlęs nû augszto tilto ir ant vietos pasiliko negyvas begulįs. Burai, kurie numirėlį užtiko, atneszė jį pas szv. Vincentą. Tasai per tris dienas užsidarė su negyvėliu, potam tasai iszėjo isz grinczios szv. Vincento sveikas ir linksmus, kaip kad buvo buvęs pirma savo nepalaimos.

4. Kitą sykį szv. Vincentas su lazda pabaladojo į kalną, kurs guli pas Plungę. Tûjau isz kalno isztryszko szaltinis, kurio vandû turėjo gydanczią spėką. Szaltinį praminė „szventu vandeniu", bet jo gydanti spėka yra dabar iszsekusi.

5. Kitą kartą burai viename kaime buvo szv. Vincentą nutempę ant kapinių, idant jį ten užmuszti. Tad boksztas bażnyczios nusilenkė žiamyn iki žiamei, szv. Vincentas atsisėdo ant jo ir, kada tai buvo pasidarę, boksztas vėl pasikėlė ir stovėjo, augsztas ir tiesus kaip kad pirma.

6. Burai nebnorėjo apie szv. Vincentą nėko daugiaus žinoti ir todėl vieną dieną nustumė jį žiamyn į upę, idant jis vandenyje galą gautu. Bet szv. Vincentas gyveno vienus metus apaczioje vandens, potam jis sugrįžo atgal į žmonių draugiją.

86. Parcinkulis[1].

1. Daugiaus kaip szimtą metų atgal gyveno Kretingoje vienas buras vardu Parcinkulis, kurį žmonės labai garbavojo. Parcinkulis mat buvo dideliai labdaringas, jis dûdavo naszlėms piningų dėl pragyvenimo ir iszleisdavo už vyro daugelį naszlaiczių. Kad jis taip ilgai buvo palaimingai gyvenęs, vieną dieną, tai buvo antra diena rugpjuties mėnesio, nukrito żiamyn isz dangaus auksinis czeverykas, turintis tokį paraszą: „Batas dėl Parcinkulio". Vos Parcinkulis buvo czeveryką užsimovęs, kaip jis tapė iszneszstas į augsztą ir tiesiu keliu įlėkė į dangų. Ten jis ėsąs aniolu pastojęs.

Dėl atminties Parcinkulio Kretingoje ir apigardoje kas metas szvenczia antrą dieną rugpjuties mėnesio.

2. Kitą kartą Parcinkulis buvo užsiėmęs kasti dûbę ant kapinių. Tad atėjęs elgėta pas jį praszė, kad jam ką dûtų. Parcinkulis davė elgėtai saują pieskų; vos ubagas buvo tas palytėjęs, tai pieskos pavirto į auksą. Nudžiugęs elgėta pasidėkavojo; bet Parcinkulis jam pasakė, kad jis nėkam neturįs nei żodżio vebtelti, kaip jis yra įgyjęs piningus. Ale kada ubagas buvo namon parėjęs ir parodė piningus savo pacziai, toji ano iszsiklausė. Vos elgėta buvo atsitikimą papasakojęs, tai jis rankoje turėjo ażût aukso pieskas

3. Vieną sykį Kretingoje buvo tiek žmonių snėję, kad žmonės neįstengė savo isztroszkimą nutildyti paprastose vietose; todėl jie nukako pas kliosztorių, ir kada ten stumdynės vis ėjo didyn, jie iszvertė kliosztoriaus tuinus ir su tokia syla jie grumdėsi prie kliosztoriaus szulinio, kad keletas isz jų tapė įstumti į szulinį ir ten prigėrė, o kiti besigrumdydami nutroszko. Lavonai tapė nuneszti į bażnyczią. Ateinancziąję naktį pasirodė Parcinkulis ir visus negyvėlius vėl gyvais padarė

4. Vieną sykį Parcinkulis savo dukrytę už rangos vėdinas, įėjo į bażnyczią, kurioje gulėjo negyvas vyriszkis. Jis liepė savo dukrelei eiti laukan isz bażnyczios. Toji netûjau paklausė. Tad Parciukulis supyko, pagriebė sunkų medûgalį, kurs gulėjo bażnyczioje, ir ėmė savo dukterį talżyti, kuri tûjau į żiamę susmuko.

Kada jis dabar likosi vienas su numirėliu, jis ant tojo atsigulo ir putė į jį kvapą. Tasai tûjau atgyjo. Taip tai isz numirusių pabudintas paskui gyveno dar ilgą laiką.

5. Parcinkulis rado vieną dieną tulą moteriszkę negyvą begulint ant kelio. Jis įneszė ją į namus, kurie netolymais buvo, ir paszovė negyvą moteriszkę į besikurenantį peczių. Po tulo laiko jis moteriszkę vėl isztraukė isz pecziaus. Toji buvo atsigeivelėjusi ir pasveiko į trumpą laiką.

6. Parciukulis kitą sykį pirko nû vienos moteriszkės żirnių, kadą-gi jis nevisus nupirko, tai moteriszkė pasilaikė dar jų vieną dalį. Ant savo nusistebėjimo moteriszkė patėmyjo, kad tiejie żirniai buvo pavirtę į auksą. Nudžiugusi ji parodė savam vyrui aukso grudus. Tûjau szitie persimainė į įkaitusią geležį, kurią moteriszkė persigandusi sviedė szalin. Vos toji buvo żiamę palytėjusi, tai ji nusmego į ją czirszkėdama.

7. Parcinkulis kitą kartą nuėjo į pustą namą, kuriame daugelis vilkų buvojo. Tacziaus Parciukulis jųjų nesibijojo, bet jis prisiartino prie jų, net glamonėjo ir glostė jûsius. Tûjau vilkai persimainė į żmones ir papasakojo Parcinkuliui, kad jie ėsą buvę užkerėti į vilkus ir kad ans jûs iszvadavęs ėsąs. Taip atkerėti żmonės Parcinkulį labai garbė, iki jisai nulėkė į dangų.

(Toliaus bus.)

1) Prof. *Bezzenberger* ant to patėmyja: „2-ra diena rugpjuczio mėnesio yra Żiamaiczių kalendoriuje Parcinkulio diena, t. y. szventos Por-

In skaitytojus.

Mes buvome apgarsinę, kad tam tikrame laike, kurie užsimoka už „Vienybę“ gauna dovanų knygomis už 75 ct. pasirenkant isz viso musų katalogo; vėliaus gi davėme tikt locnos musų spaustuvės knygas dovanoms. Dabar praneszame visiems musų skaitytojams, kad dovanas dūsime *tiktai iki ateinanczių naujų 1899 metų*, po naujų metų jokių dovanų nedūsime jau. Tai gi kurie nori dovanas knygomis už 75 ct. vertybės gauti, teužsimoka už „Vienybę“ ką kalti yra ir už visus 1899 metus iki 1900 po $2,00, tie visi gaus dovanas knygomis pasirenkant isz viso musų katalogo, iszimant dvasiszkos įtalpos knygas. Kas nori dovanas gauti, tepasiskubina su užmokescziu prenumeratos, nes po naujų metų jokių dovanų prie laikraszczio daugiaus jau nebus. Kas yra „Vienybę“ skaitęs, tas supranta jos vertumą, dėlto tepasiskubina pasinaudoti isz progos.

Siuncziant piningus, visados reik nždėti adresą szitokį:

J. J. Paukształis & Co.
Box 1018
Plymouth, Pa.

PAVEIKSLĄ,

kurie malonetu tureti (potograpijoje) velionio kun. A. Burbos, didume 4½--6½ coliu. gali gauti „Vienybės“ redakcijoi su prisiuntimu už 15 centu.

Piningus galima prisiusti markemis gromatoje.

Norintiejie ligoniai gauti gydūlių

kurios yra sudėtos per garsingus gydintojus isz Europos, seno krajaus ir Amerikos, dėl užsisenėjusių ligų, taipos-gi visokių szaknų, žiedų, nū kurių szimtai jau iszsigydė. Keliaudamas po svietą turiu praktiką ant iszgydymo ligonių. Kurie norit gaut gerą rodą ir užlaikyt sveikatą, naudokite isz augszcziau minėtų gydūlių. Norintiejie gaut gydūlių raszykit teip:

I. M. BRUNDZA,
Mahanoy City, Pa.

Temykite Lietuviai!

Pigiause lietuviszka mėsinyczia visame mieste. Matydams menkumą uždarbių pasiryžau parduti szviežią ir gerą mėsą už pigiausę prekę, 5 ct pigiaus kaip kitur.

Priegtam pribuvusiems lietuviams isz kitų miesto dalių, perkant pas mane, asz užmoku kasztus Strytkario. Mano prekės taip yra žemos, jog žmonės dyvijasi, kiti mėsinykai jokiu budu negali lygintis su manim.

Kiti inportavotas deszras parduda po 18 ir 20 c
Asz parduodu — po 15 c
Galvijieną par lūdą, nū 3c. iki 6c. ir augszcziaus.
Kumpis virtas kitur po 20c.
Asz pardūdu po — 15c.
Kumpiai szvieži ir rukyti nū 7c. iki 10c.
Kiauliena [pork] nū 9c. iki 10c
Lasziniai ir lasziniukai 9c. ir 10c.
Lasziniai kostinerski po 15c.

Priegtam par lūdu žąsis, visztas, gyvas ir ne gyvas, taipos-gi parduda kiausziniius, sviestą, bulves, kopustus; viską pigiause ir didžiausiame pasirinkime

Sim. Arbacziauskas
1211 S. Second str.
PHILADELPHIA, PA.

Knigos
pargabentos isz užmarės:

Maldų knįgos,

Mažas aukso altorius, Miszių maldos su abrozėliais (mažam formate) krisztoliniu apdaru 60 ct
Szagrino „ „ „ „ 50 c.
Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszku skarbu 2.00 iki 3 00.
Garbe Diewuj ant aukszlybės „ „ „ $1.50.
Balsas Balandėlės 1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveikslo kanticzkų 75c.

Istoriszkos dvasiszkos įtalpos knįgos,

Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl. 15c.
Istorija seno istatymo „ „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ 20c.
Menno isz vencziavsios Marijos Panos 30c.
Sopulej Motynos Diewo „ „ 20c.
Evangelijos supuikeis apdarais 1,00c.
Gywenimaj Szwentuju, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, trecziа ketvirta ir penkta dalis už kožną dalį po „ „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro , 10c.
Stebuklai Diewo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriszkos knįgos svietiszkos įtalpos.

Olitypos „ „ „ 25 c
Robinsono „ „ „ 25 c.
Kantrios Elenos „ „ „ 20 c.
Lementorius su poteriais ir mistranturais 10 c.
Istorija Lietuvos „ „ „ 30c.
Istorija Suvienytų Valstijų Amerikos konstitucija „ „ - , $1,00
Trumpa senovės Lietuvių Istorija 10c.
Aplinkrasztis kun. Petravycziaus į Vilniaus dziakonystės kunigus 1870 m. „ 5c.
Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, graži knįgutė kurioje apraszyta visi musų prietikiai su lenkais nū pat krikszto Lietuvos 5c.
Žiponas bei žiponė „ „ 40c
Žirgas ir vaikas „ „ 20c.
Apie senovės Lietuvos pilis „ 10c.
Kanklės lietuviszkos dainos keturiems balsams (su natomis) 20c,
Amerika pirtyja (komedija) 10c
Apie kalbų pradžią „ „ 5c,
Budai gydymo nekurių ligų „ 25c,
Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume 5c,
Kas yra, o kas bus! žvilgis ant szių dienų ir į ateitę 5c,
Krumplių Jonas, apysakėlė „ 5c

Keletas žodžių apie nežmoniszkus maskolių darbus Kražiūse ir apie sudyjimą Kražiezių Vilniuje 5c.
Keletas rasztų apie Kražių atsitikimą 10c,
Tamoszi is besotis apysaka 5c,
Kalba dviejų žmonių Kazimiero ir Antano apie katalikų bažnyczios pamatą 5c,
Lietuvos kanklės (eilėmis rasz.) 10c,
Pamokslai apie sudą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos 10c,
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos sodieczia ms, knįga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki pelenų dienai! (pamokslai kožnam nedėldieniui) $1,25c,
Trumpi pamokinimai ir rodos, pagal kurias turi elgtis kiekvienas žmogus 10c,
Lietuvos gaspadinė arba pamokinimas kaip suvartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antras iszleidimas pagerintas 15c,
Finai ir jų gyvenimas, viensėdis ir pirmutinė szalna 10c,
Pavargėlė ir kaip gyvena Kynai, apysakos 10c,
Andersono pasakos (su abroz.) 15c.
Gydyklos nū baimės myrio „ „ 20c,
Misija ir žiedas „ „ 25c,
Naujausia sapnų knįgelė „ 50c,
Ženybos paikių Miko „ „ 5c,

Knįgos poetiszkos.

Senkaus Jurgis „ „ 15c.
Vitolioraudа, puikus poematas isz senovės lietuvių gyvenimo, 2 knįgos 1.25c
Dūnelaiczio pavasario linksmybės 10c.
Konradas Valenrodas — — 10c.
Tėvyniszkos giesmės — — 5c.
Birutės dainos „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ 40c.
Petro Armino rasztai — eilės 10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatraliszka 10c.
Ponas ir Mužikai, Drama penkiose permainose, paraszyta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.

Kas teisybė tai nemelas puikios apysakėlės isz lietuvių gyvenimo 15c.
Historije apie gražą Magelonų, dukterį karaliaus isz Neapolio ir apie Petrą kareivį 20c.
Pajudįkime vyrai žemą, puiki apysaka paraszyta patrijotiszkoje dvasėje pagal vengriszką pono A. isz B. autoriaus knįgutės „Kas teisybė tai ne melas 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (jūkinga) 5.
Mužikėlis „ „ „ 15c.
Vaikų kningelė „ „ 15c.
Ant Nakvynės 5c.
Kaimynų pasaka 5c.
Kaukazo belaisvis 5c.
Kur meilė, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas daigtas 5c.
Pasakojimas apie vaitą ir jo rasztininką 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Pilviko pirktelė 5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai [ketvirta dalis „Sziaulėniszkio Senelio“] 15c.
Parmazonas arba Baisumas Dievo Rustybės 15c.

Moksliszki rankvedžiai ir kitokios knįgos

Kninga dėl iszsi nokinimo visasvietinės kalbos 15
Apie bawims Diewo „ „ 5c.
Griesznininkas priverstas metavotis „ 15c.
Pamokslai apie trusą „ „ 5c.
Talmudas ir musų žydai „ „ „ 10c.
Szkala su kalba „ „ 20c
Prieszauszris „ „ 20c.
Kaip įgyti pinįgus ir turtą „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta, kaip labai svietą slogina maskolių valdžia 5c.
Apie žemą ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą 75 c
Apie Dangų 5c.
Finai ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Lietuvos gaspadinė 10c.
Žodynas kun. M. Miežinio $200.
Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas su puikiais paveikslais 15c.
Trumpa peržvalga lietuvystės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupczių po 10c
Kalendoriai ant 1889 ir 1890 m. po 10c.
Lengvas budas iszmokti gražiai raszyti be pagelbo mokintojaus - - - 10c.
Pavasario balsai - - - 15c
Apie žemės vidurius Dviejose knygelėse, su 22 paveikslėliais - - - 20c.
Keistut's, Tragedija penkiūse aktūse 20c.
Virszininkai. Margas paveikslėlis isz gyvenimo maskoliszkų urėdninkų Lietuvoje, - 15c
Medėjo papasakojimas su paveikslėliais 5c.

Dvi gražios pasakėlės. Pavogti arkliai ir Mendelis Didgalvis - - - 10c
Trusas ir kapitolas. Trumpos žinios isz politiszkos ekonomijos - - 10c
Lietuvystės praeitė, dabartis ir ateitis 25c.
Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos 35

Įvairios dvasiszkos knįgos,

Pamokslai ant didžiujų metinių svenczių ir d džiosios nedėlios, 50c.
Tiesos Žodžei, 35c.
Filiotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.
Pokilis Szventųjų „ „ „ 15c.
Iszguldimas metiniu szwencziu labai naudinga kningelė 10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „ 40c.
Kas yra griekas? „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ 15c.
Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
Arielka yra nūdai; su illustracijomis 30c.
Garsas apie bajsybes Diewo sudo 25c.
Raktas į dangų „ „ 15c.
Didžioji nedėlia „ „ 5c.
Kaip Sumenįją nuspakajįti „ 15c.
Vadovas į dangų „ „ 40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ 5c.
Kasdieninės Maldos c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdienė [polka] 30c
Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c.
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldelėmis po 5centus

KNINGOS
ŁOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nū seniausių gadynių iki Gediminui D. L. K., paraszyta 1850 m. Simano Daukanto. Kninga pirma, gaunama už 1,50c
Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaicziu paraszytas Simano Daukanto, gaunamas už 1,00.
Istorija Katalikų Bažnyczios, „ 1,00.
Europos Istorija su žiamlapiais „ 50 ct.
Lietuviszkos DAINOS isz visur surinktos 200c.
Žemaiczių Motiejus Valancziauskas, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Dievaitis, apysaka szios gadynės 1,00 ct.
Apieka Diewo „ „ „ „ $1,00.
Du pujkus apraszymaj apie nedorybę žydo ir piktą augynimą wajku $1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir Iszgriovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai paraszyti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka isz senovės laikų 50 ct.
Historije gražios Katrukos ir jos visoki „ „ „ atsitikima 10c.
Historije isz laiko Francuzkos „ „ vainos Afrikoj' 30c.
Isz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.
Istorija Septynių Mokintojų „ „ ir Lietuvio Sapnas 50c.
Jurgis Miłostawskis — — 80c.
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdžia maskoliaus 50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantį atsakymą 10c.
Konstitucija dėl darbinįkų — 10c.
Nedorybos Rymo Ciesoriu, historije isz łajko „ „ ponawojimo Nerono 80 ct.
Prawadnikas angelskos kałbos neabdar. $1,00
„ „ „ abdarytas $1,25.
Pujkus apraszymas apie Lietuvą „ $1,00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ $1,50 ct.
Senowes apraszymas apie Duktery „ „ Filypo Karejwio 50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis
Tykra tejsybe isz Suwałku gubernijos 15 ct.
Szwiesa Diewo „ „ „ „ 65 ct.
Užsystanawik ant to geraj „ „ 50 ct
Witas ir Korynna historije isz łajko persekioji Bažnyczios S. per Deokleciјana 95
Apie Joną Tvardaucką garsų burtininką ir jo darbus sykiu su apraszymais apie burtus 25c
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai dėl lietuvos žmonių 10c.
Pamokinanti apraszymai isz gyvenimo žmonių visokios rodos 15c
Mythai pasakos ir legendos pirma dalis 50 c.